

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Konkretna pomoč in solidarnost z misijonarji

Za letošnje svetovno misijonsko nedeljo je sv. oče Janez Pavel II. naslovil na ves katoliški svet običajno poslanico. V prvem delu spominja na 150-letnico Dejavnosti Svetega Detinstva in pri tem poziva k sodelovanju za misijone posebno otroke. V drugem delu se obrača na nas odrasle in piše:

Ob tej posebni priliki bi rad še enkrat iz vsega srca izrazil hvaležnost vse Cerkve misijonarjem in misijonarkam, redovniškim ali laičnim. Delajo z verno in zagonom, včasih tudi za ceno življenja, na fronti evangelizacije in služenja človeku. Njihovo pričevanje, neredko herojsko, razodeva globoko zvestobo Kristusu in njegovemu evangeliju; je zgled, simbol in zveličaven izziv za kristjane; je povabilo vsem, da posvetijo svojo fizično in duhovno energijo, da bi se razširil evangelij upanja. Po njih ponavlja Kristus, človekov zveličar, ljudem: »Prišel sem, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.« Je torej prav, da se na ta Svetovni misijonski dan katoličani združijo okrog njih in izpovejo s konkretno solidarnostjo svojo simpatijo in sodelovanje. Hude in nujne so potrebe, povezane z evangelizacijo in človeško promocijo. Jaz sam sem se lahko prepričal o tem na svojih misijonskih potovanjih po različnih kontinentih. Potrebna je duhovna pomoč in dejanska solidarnost tudi z materialnimi prispevki. Naj se odpreta srce in roka vernih, posebno tistih, ki imajo večje ekonomske možnosti, da velikodušno prispevajo k prirastku »Solidarnostnega sklada«, preko katerega skuša Dejavnost širjenja vere pomagati potrebam misijonarjev. Med najnujnejšimi potrebami je gotovo zidanje cerkva in kapel, kjer se verniki lahko zbirajo za češčenje Eucharistije; vzdrževanje in oblikovanje duhovniških kandidatov in katehistov; publikacija verskih tekstov v lokalnih jezikih za vzgojo v veri, kot je Biblija, narodni katekizmi in liturgične knjige. Krščanske skupnosti naj tekmujejo v plemenitosti po zgledu prvih kristjanov, ki so bili »eno samo srce in ena duša in nihče ni imel za svojo lastnino to, kar mu je pripadalo, ampak je bilo vse skupna last!« (Apd 4, 32). S tem, ko so dajali iz ljubezni, so izkušali, da je večje veselje v dajanju kot v jemanju (Apd 20, 35). Z delitvijo se za Cerkev zlija vir obnovljene skupnosti in preroškega človekoljubja.

MARIJA, ZGLED LJUBEZNI DO BOGA IN DO BRATOV

Zgled take ljubezni do Boga in do bratov je Marija, mati Kristusa in vernih. Njej zaupam te, ki se posvečajo opravljanju misijonarskega poslanstva njenega Sina: misijonarje in misijonarke, naj jih podpira v apostolski dejavnosti in žrtvah; njihove sodelavce in dobrotnike, da bi se čutili vedno bolj vnete pri sodelovanju njihovih duhovnih dobrin in materialnih, ki jih nimajo.

V veselje mi je poslati vsem apostolski blagoslov, ki želi ob tej 150-letnici Dejavnosti Svetega Detinstva objeti s posebnim veseljem in ljubeznijo otroke, posebno tiste, ki so v težkem položaju zaradi bolezni, revščine in zapuščeniosti.

Vatikan, 18. junij - Praznik Srca Jezusovega - 1. 1993, 15. leto Pontifikata.

Janez Pavel II.

Država pričakuje, da verni državljani niso integralisti: vernik-integralist ni vernik; integralistična vera ni vera. Integralizem okrnjuje pravice bližnjega, se postavlja nad njega.

Toda pozor: kar država zahteva od vernika, pričakuje od vsakogar - vernege ali nevernege.

Nihče nima pravice zahtevati, da se odpoveste svoji individualnosti katoliških državljanov.

Oscar Luigi Scalfaro

Trst: volilne karte so odkrite

V soboto, 22. oktobra, zapade rok za predložitev liste za napovedane občinske volitve v Trstu, Miljah in Devinu - Nabrežini. Vendar je že danes v glavnem znano, kako so oziroma kako bodo razporejene politične in družbene sile glede na to, da bodo omenjene volitve potekale po večinskem volilnem sistemu, ki sili k povezovanju in združevanju sil. Tako smo v zadnji številki poročali o oblikovanju široke koalicije demokratičnih strank pod geslom Skupaj za Milje, h kateri je pristopila tudi Slovenska skupnost v tej občini, ki ima sedaj stvarno možnost, da izvoli svojega predstavnika v bodoči občinski svet. Po zamisli podobna koalicija se je oblikovala tudi v občini Devin-Nabrežina in povezuje somišljenike DSL, SKP, SSK in Zelenih. Županski kandidat te koalicije je prof. Giorgio Depangher, ki sicer ne zadovoljuje vseh koalicijskih partnerjev, a je odraz dejstva, da je Slovencev v tej občini le še kakih 30%. Severna liga nastopa sama in kandidira za župana slovenskega občana Rajmunda Carlja. Oblikuje se tudi koalicija med KD in PSI, nastop misovskega gibanja pa se napoveduje pod imenom Nacionalno zavezništvo.

Za novembrske volitve v tržaški občini sta se doslej jasno izoblikovali dve koaliciji, ki sta odsev dveh različnih Trstov. Na eni strani imamo Listo za Trst z bivšim županom Staffierijem, ki zagovarja zaprtost mesta tako do tukajšnje slovenske manjšine kot do svojih neposrednih sosed Slovenije in Hrvaške. Za podporo Staffieriju se je izreklo misovsko gibanje, ki bo sicer nastopilo z lastno listo pod imenom Nacionalno zavezništvo in ga je v nedeljo »blagoslovil« sam vsedržavni tajnik Fini med svojim obiskom v Trstu, a brez lastnega županskega kandidata.

Nasproti temu nacionalističnemu bloku se je postavila skupina predstavnikov tako imenovane civilne družbe, ki je v ta namen objavila tudi načelno programsko listino, ki so jo podpisale številne italijanske in slovenske osebnosti. Ta skupina je za župana predlagala mlajšega podjetnika Sergia Illyja, ki je tako postal skupen županski kandidat vseh tistih strank in gibanj, ki so se odločile ga podpreti neposredno ali posredno. Tako so se zanj izrekli Zavezništvo za Trst, KD (razen skupine disidentov, ki namerava podpreti Staffierija od Liste za Trst), DSL in Slovenska skupnost. KD, DSL in Zavezništvo za Trst bodo nastopili v prvem krogu s svojimi listami in znaki. Prvotno je tudi SSK nameravala nastopiti s svojim znakom in kandidatno listo, a se je v končni fazi dogovarjanj z omenjeno koalicijo okrog Illyja odločila, da se kot samostojna organizirana skupina priključi Zavezništvu za Trst in vključi na njegovo listo dva ugledna kandidata, ki

sta mlada odvetnika dr. Peter Močnik in dr. Andrej Berdon. Naj še pojasnimo, da je novo gibanje Zavezništvo za Trst (Alleanza per Trieste) nastopilo že na junijskih pokrajinskih volitvah s predsedniškim kandidatom prof. Francom Codelgo, ki ga je v drugem krogu podprla tudi SSK. Ta formacija je odraz širokih družbenih in političnih hotenj po odpiranju Trsta proti avtohtoni slovenski narodnostni skupnosti in neposrednemu zaledju, v prvi vrsti proti Sloveniji in Hrvaški. Kandidati SSK bodo sodelovali na Listi Zavezništva za Trst tudi na rajonskih mestnih svetih, z izjemo Vzhodnega in Zahodnega Krasa,

kjer se bo stranka predstavila samostojno s svojo listo in simbolom lipove vejice.

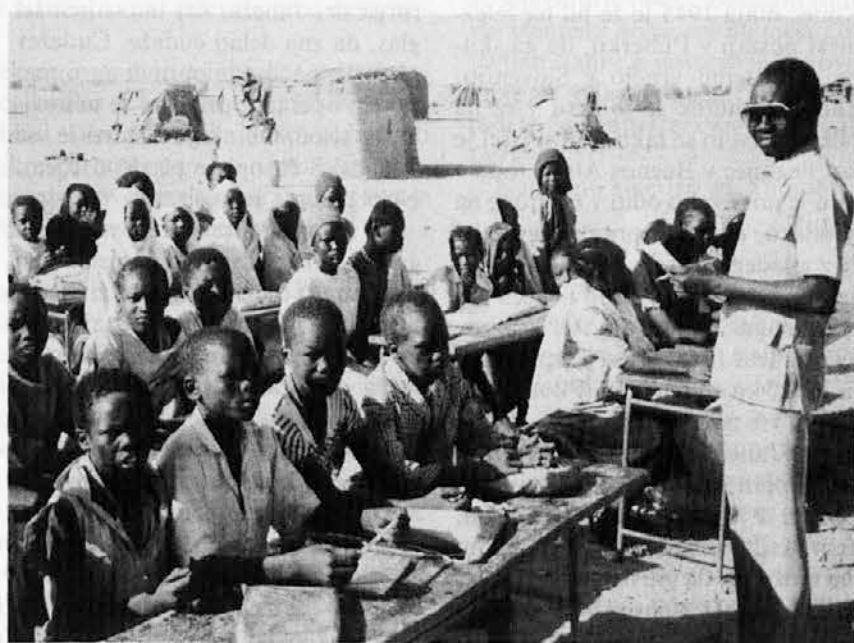
Poleg teh dveh glavnih koalicij, ki se bosta odločilno spopadli za naklonjenost tržaških volivcev tako v prvem in še bolj v drugem krogu volitev (v predvideni balotaži), pa se bosta samostojno predstavili še Severna liga, ki za župana kandidira 27-letno menežerko Federico Seganti, in pa Stranka komunistične prenov, ki kandidira za župana bivšega senatorja Stojana Spetiča, ki pa nima možnosti priti v balotažo. Zato se bo morala tudi SKP odločiti, koga bo podprla v drugem krogu volitev. a.t.

Zadnji dogodki v Italiji

Vsi znaki kažejo, da je v preteklih dneh zajela Italijo nekakšna panika, pravzaprav kolektivna ponorelost, ki se kaže v množični zbežanosti vseh plasti družbe. Kot da v zadnjih dveh letih ne bi bilo dovolj šokov, ki so razgibali politični svet in družbo ter ju pripravili na temeljite spremembe, so v zadnjih tednih prišli še dodatni, ki so vse presenetili in pretresli. Vsi smo nekoliko slutili, da so stranke, politiki in podjetniki živeli od korupcij in izsiljevanj, da je to pač bila splošna praksa, ki je običajna v mnogih družbah in političnih ureditvah. Resnična razsežnost tega pojava nas je potem nekoliko presenetila, saj si je nismo mogli predstavljati. Predvsem si nismo predstavljali objestnosti ljudi, ki so hegemonijo lastnih strank izkoriščali za svoje sebične namene. Vse država je obnemela, ko je zrla Krezovo bogastvo zbrano v domači blagajni neznanega ministrskega funkcionarja, ki si je bajno bogastvo (očitno osebno) nagrabil že s tem, da je privolil v postopno vi-

šanje cen farmacevtskih proizvodov. Industrija ga je nagrajevala, ljudstvo pa je plačevalo. Prav tako je ljudstvo obnemelo ob najnovejših aferah, ki so sodnike spravile v objem mafije. Zadnje dni marsikdo ni mogel verjeti, da je država bila odvisna od takih vojakov, ki so kovali zaroto proti njeni demokraciji. Posebno je padla v oči zadeva z ne najbolj krepstno gospo, pa naj bodo njene izjave verodostojne ali ne. Kako naj človek še verjame državi, v kateri član obveščevalne službe naroči bombo za vlak in jo potem sam odkrije, da si pridobi naklonjenost nadrejenih? Tega je veliko preveč, da bi lahko država obdržala vsaj še nekoliko dostojanstva. S kakšnim pogumom se lahko še kdo obregne ob stališče Severne lige, če ta nedolžno omenja federalistično ureditev ali pa poziva k davčni neposlušnosti. Ob vsem tem se še najde kdo, ki misli, da bo mogoče najti magično formulo, ki bo omogočila rešitev vseh problemov, (se nadaljuje na 2. strani)

24. oktobra Misijonska nedelja

Katoličani vsega sveta so vabljeni, da se zamislijo o poslanstvu Cerkve in o svoji veroizpovedi: o misijonskem problemu. »Pojdite po vsem svetu in oznanjajte vsem narodom...«

Enciklika Veritatis splendor Sijaj resnice

1. poglavje - »Učitelj, kaj naj dobrega storim...«

V tem poglavju se skoro v celoti sv. oče pogloblja v vsebino razgovora med Kristusom in mladeničem. Mlad, bogat človek, ki sicer skuša živeti po božjih zapovedih, vpraša Kristusa, kaj naj še stori. »Če hočeš biti popoln, prodaj, kar imaš, in pojdi za menoj.« Toda mladenič ne sprejme tega povabila.

Ta razgovor med Kristusom in mladeničem nam veliko pomaga, da spoznamo moralni nauk. Kristus nam je dal v pomoč svojo Cerkev, katere namen je približati vsakega človeka Kristusu in Kristusa človeku v vsakdanjem življenju.

Tudi mi se kakor tisti mladenič obračamo h Kristusu, da nam da jasen odgovor: kaj je dobro, kaj zlo. Le on nam lahko da jasen in končen odgovor, saj je On edino Dobro.

Ko si postavljamo vprašanje, kaj je dobro, kaj zlo, vzpostavimo stik z Bogom. Odgovor pa dobimo pri zapovedih: Jaz sem Gospod tvoj Bog, ne boš imel drugega poleg mene. Moralno življenje se odraža tudi v vseh »pobudah«, ki jih ima Bog do človeka. To njegovo zadržanje pa je polno ljubezni, saj je samo On dober in le po njegovi dobroti lahko izpolnimo njegove zapovedi.

Ko je Bog ustvaril človeka, mu je vtisnil v srce naravno zapoved, ki osvetljuje razum, po katerem lahko spoznamo, kaj je prav in kaj ne. Na

KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
DRUŽINA

veliko je Bog dalja izraelskemu ljudstvu, predvsem ko mu je dal zapovedi, ki so človeku smer v življenje: obenem pa pot in pogoj za zveličanje. V Novi zavezi pa nam Bog obljublja nebeško kraljestvo, ki se začne že tu: blagor...

Dostojanstvo človeka pa se pokaže v naročilu: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Zapovedi so tudi to: ščitijo koristi človeka in so obenem pot, ki pelje k svobodi. Sv. Avguštin pravi: Prava svoboda je v tem, da nimaš na vesti greha.

Toda ni avtentične ljubezni do Boga, če ni ljubezni do bližnjega.

Kadar se znajdemo pred Kristusom, kakor se je zgodilo s tistim mladeničem, tedaj se zavedamo, da nam nekaj manjka, zato se kopičijo vprašanja. Kristus pa je obziren: Če hočeš... To pomeni, da človekova svoboda in božja volja si nista v nasprotju, temveč sta povezani. Vsi čutimo v sebi neki »zakon«, ki nas odvrta od vsega tega. Vendar, kakor je v puščavi izraelsko ljudstvo

V kratkem bo izšel slovenski prevod Katekizma katoliške Cerkve. Naročite ga lahko pri svojem duhovniku.

sledilo Bogu, tako moramo tudi mi v Novi zavezi slediti Kristusu. Kar pomeni, da ne zadošča, da ga samo poslušamo, temveč da se moramo popolnoma vdati njegovi osebi. Kristus hoče, da mu sledimo in ga posnemamo s popolno ljubeznijo. Ljubite, kakor sem vas jaz ljubil. In še nadaljuje: »Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove samemu sebi, vzame svoj križ in hodi za menoj.«

To ni zgolj zunanja »poteza«, saj stopa v globino človekove notranjosti. S krstom in pomočjo Sv. Duha se nam odpira pot k temu cilju. Tisti mladenič pa se je žalosten oddaljil od Kristusa... Vemo, da so se tudi učenci ustrašili: Kdo se bo odrešil? Besede »Pri ljudeh to ni mogoče, pri Bogu pa je vse mogoče«, vlivajo upanja naši slabosti. To se pravi, da pride v poštev poseben božji dar.

Učitelj nas poučuje, nas vabi, naj mu sledimo, in je vedno poleg nas: »Jaz bom z vami vse dni do konca sveta.« To pa se uresničuje v njegovi Cerkvi, v posebnih darovih Svetega Duha.

V tem duhu so nadaljevali njegovi apostoli, ki so obenem bdeli nad vedenjem prvih kristjanov, kakor tudi nad oznanjevanjem nauka in bili goreči v podeljevanju božjih darov po zakramentih.

Cerkev razdeljuje vsem rodovom vse, v kar ona veruje, vse, kar ona je.

(dalje)

**Berite tudi
katoliški GLAS**

Zadnji dogodki v Italiji

(nadaljevanje s 1. strani)

kot bi kdo potegnil zajčka iz svojega cilindra. Tak varljiv čarodej bi navsezadnje lahko bile tudi predčasne volitve, ki jih nekatere sile na ves glas zahtevajo, toda vse volitve - pa naj bodo po večinskem ali proporcionalnem sistemu - ne bodo zalegle, če se ljudje, ki so na vodilnih mestih v strankah in v javni upravi, ne bodo spomnili, da obstaja vrednota, ki se ji pravi poštenost in ki mora biti vodilo zlasti še za tiste, ki se v imenu take ali drugačne demokracije postavljajo na čelo množic. S-

K.H.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sv. Luka

18. oktobra

V ponedeljek, 18. oktobra, je imel svoj praznik sveti Luka. Luka je bil Grk, zdravnik in spremljevalec apostola Pavla na misijskih potovanjih. Bil je izobražen človek, ki v svojih spisih razodeva bogat besedni zaklad in sposobnost, da zna gradivo obvladati in urediti.

Luka je napisal dve knjigi: evangelij (to je tretji, ki se tudi po njem imenuje) in Apostolska dela. V njih poroča o Jezusovem življenju in o začetku krščanstva.

Njegovo poročilo o Jezusovem življenju je od vseh, ki so na voljo, najbolj popolno. Luka ni površen življenjepisec, ampak se opira na upoštevanja vredne vire iz prve roke. Prizadeva si, da bi se dokopal do resnice o tem, kar se je dogajalo v Palestini, zlasti v letih, ki so za Jezusa najpomembnejša. Jezusa opisuje kot Odrašenika vseh ljudi; Jezusov prihod predstavi kot dogodek, ki ima svetovne razsežnosti. Lepo nam približa Jezus kot človeka. Izbor dogodkov, ki jih navaja, kaže njegovo

veliko zanimanje za ljudi, zlasti za bolne, zapuščene, uboge, žene, otroke in družbene izvržence. Evangelij je sveti Luka napisal med leti 61 in 63.

Knjiga Apostolska dela opisuje, kako je bila Kristusova Cerkev najprej ustanovljena med Judi v Jeruzalemu, se nato zmagovito širila po Palestini in se slednjič oprostila tennih krajevnih, verskih in narodnih spon judovstva ter si kot vesoljna Cerkev začela osvajati poganski svet. Vsebinsko se ne krije povsem z naslovom, kajti v knjigi se ne opisujejo dela vseh apostolov, marveč v glavnem dela apostola Petra in Pavla. Apostolska dela so za poznanje zgodovine najstarejše Cerkve in začetkov krščanstva izrednega pomena.

Luka se kaže za nemara še najbolj sprejemljivega posrednika evangelija današnjemu zahodnjaku. Zlasti Luka lahko današnjemu bralcu pomaga približati Jezusovo skrivnost: Božjega Sina kaže kot Odrašenika vseh ljudi.

I.šk.

Kaj pišejo drugi

O moralni krizi

Igor Senčar se je primorski javnosti predstavil na letošnji Dragi s tehtnim in globokim predavanjem. S svojimi interpretacijami dogajanja na slovenskem poldnevniku pa že več let daje ton mesečniku Tretji dan, časopisu slovenskih katoliških študentov in izobražencev. V zadnji, oktobrski številki, objavlja prispevek z naslovom *Kdor z menoj ne zbira, raztresa*, posvečen moralni krizi na Slovenskem.

Za Senčarja je bistvo moralne krize odsotnost moralne presoje, pomanjkljiva zavest o tem, ali je neko dejanje dobro ali slabo. Namesto skupnosti postaja merilo dobrega in zlega posameznik, oz. njegova korist. Take vrste presoja pa je seveda, z Nietzschejevimi besedami, »onstran dobrega in zlega«.

Danes se lahko moralni prerod slovenskega naroda začne samo z vrednostno oceno preteklosti. Komunistična revolucija je namreč s svojo izkrivljeno moralo vrednote postavila na glavo. Mnogim tako uspeva uveljavljati prepričanje, da je demokracija »višja kvaliteta življenja v družbi, ki ji je totalitarizem nasproten.«

V nadaljevanju Senčar svari pred pretiranim političnim pragmatizmom. Na dolgo roko taka naravnost ne more biti uspešna, ker ni vzgojna. Potrebna je namreč nova družbena zavest, nova kultura, ki jo lahko v življenje vneseta le kritična presoja in spoznavanje resničnosti. To vlogo je v času slovenske pomladi odigrala inteligenca, nato pa je nastopilo »čudno obdobje, ko so se nekateri intelektualci izneverili svoji vlogi«. Potrebno je torej sodelovanje med politiko in kulturo. Kultura vzgaja ljudi za življenje v družbi in državi.

Igor Senčar se v članku ne ogne političnemu vsakdanjiku. Poleg pohvalne ocene nastopov ministra Jane-

za Janše ter nekaterih razveseljivih pojavov v slovenski publicistiki se zlasti dotika boleče razdeljenosti slovenskega demokratskega (krščanskega) tabora. Pri tem navaja citat evangelista Mateja (12, 30), ki je tudi naslov celotnega prispevka: »Kdor z menoj ne zbira, raztresa«.

Svoje pisanje zaključuje Senčar z mislijo, da se gibanja in stranke ne morejo zediniti le okoli nekega programa. To je premalo, pa tudi prešibko, saj je usoda programov navadno ta, da neslavno propadejo. »Tisto najgloblje kondenzacijsko jedro nove politike so lahko le pogumni možje, zvesti slovenstvu in demokraciji. Le takšni bodo zmogli uresničiti program, ki se imenuje demokracija in samostojna Slovenija.«

Senčarjevi eseji, pa tudi nastopi drugih mladih izobražencev (na primer filologa in filozofa Gorazda Kocijančiča v Tretjem dnevu in v Novi reviji), dokazujejo, da se v Sloveniji v krščanski sredi oblikuje laično intelektualno jedro. Tako jedro sodeluje pri oblikovanju javnega mnenja, utira pa lahko tudi pot politiki, ki se pri svojem delu navdihujejo ob krščanskih vrednotah.

T.S.

**Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!**

Življenjepis misijonskega zdravnika dr. Janeža

V našem listu smo že večkrat pisali o misijonskem zdravniku dr. Janežu. Sedaj je izšla knjižica o njegovem življenju in delu. Predstavili so jo v Ljubljani v sredo, 13. oktobra, ko je bilo tam srečanje misijonskih delavcev. Knjižico je napisal salezijanec Tone Ciglar, ki je že prej napisal življenjepis o misijonarju msgr. Jožefu Kerecu, sedaj pa še knjižico o dr. Janežu.

Dr. Janez Janež je prvi slovenski laik, ki je odšel v misijone, in sicer kot zdravnik kirurg. Prav neverjetna je njegova pot v misijone najprej na Kitajsko, potem na Taivan. Svojo kirurško delo je začel v Ljubljani, toda maja 1945 je na svojo roko zapustil Ljubljano, ker je tajno zvedel, da je na listi za »likvidacijo«. Konec maja 1945 je že bil na železniški postaji v Pliberku, da ga skupaj z drugimi vrnejo v Slovenijo. Zadnji trenutek se je skrivil v rž na bližnji njivi in se tako rešil. Prišel je kot begunec v Buenos Aires, toda v srcu je nosil željo oditi v misijone na Kitajsko, kar si je pravzaprav želel že z mladega. Msgr. Korèc ga je povabil k sebi in pok. Lado Lenček mu je pomagal. Tako je prišel k msgr. Kerecu leta 1948. Ostal je tam do leta 1952, ko so zmagoviti komunisti izgnali vse tujce. Z njimi je moral tudi dr. Janež, čeprav je kot kirurg vsem pomagal, tudi komunistom. Ustavil se je v Hong Kongu in čakal, kam. Tedaj so mu kamilijanci ponudili možnost, da gre na Taivan. Sprejel je in ostal v njihovi bolnišnici do svoje smrti leta 1990.

Od zelo skromnih začetkov se je kamilijanska bolnišnica v Lotungu razvila v eno najbolj popolnih na

dr. Janez Janež

Daljnem Vzhodu, tudi po zaslugi kirurga dr. Janeža, saj je o njem šel glas, da zna delati čudeže. Čudežev ni delal, pač pa je opravil ogromno število operacij; približal se je številu sto tisoč. Ob njegovi smrti je vse taivansko časopisje pisalo o njem. Neki časopis je zapisal:

»V resnični odkritosrčni veri v Boga je veliki zdravniški mojster Fan Fen Lung, dr. Janež, celo življenje žrtvoval samega sebe za Kitajsko in za služenje bolnim in nesrečnim.«

Ta veliki dobrotnik Kitajske čaka sedaj večnega vstajenja v Lotungu, ker ga je Božja previdnost rešila, da ni končal, kot mu je bilo namenjeno, v kakem breznu Kočevskega Roga.

Misijonarji kot Baraga, Kerèc, dr. Janež so res naši veliki možje, na katere smo lahko ponosni.

Knjižico dobite v Katoliški knjigarni.

K.H.

POGLED NA SLOVANSKO-SLOVENSKI PANTEON

Živa - boginja plodnosti in življenja

Alenka Juvan

Slovani so še posebej spoštovali in častili boginjo Sivo. Siva (Siwa, Sive, Sieba, Shiwa, Živa) je edina slovanska boginja, ki jo poznamo po imenu, čeprav vemo, da jih je bilo več. Na stenah hrama v Retri naj bi bile poleg bogov naslikane tudi podobe neznanih in neimenovanih boginj. Živa pa je dobila ime in ostaja med ljudstvom prav gotovo zaradi svoje pomembne povezanosti s svečeniško organizacijo in kultom. Glede na njeno ime ne bi mogli trditi, da gre za kakšnega ženskega demona nižje vrste, vsekakor pa njen pomen še vedno ni v celoti dokazan. Nekateri raziskovalci so njen izvor povezovali tudi z indijskim Šivo, s pridevnikom Šiv, gotskim (družina) in starosaksonskim hiwa (zaročenka), kar naj bi govorilo v prid ženskemu liku kot korelatu ruškemu božanstvu Gim. Vendar se to, kot trdijo nekateri, dogaja zaradi napačne opredelitve v Češkem delu Mater verborum. Mater verborum je namreč slovar škofa Salomona iz 10. stoletja (Dictionarium universale), ki vsebuje več kot 800 besednih razlag z največkrat mitološko vsebino. Tu je ta boginja označena kot Siva dea frumenti, Ceres, kar pomeni Živa, boginja žita, Ceres. Starejša mitološka dela pa izenačujejo Živo z drugim bogatinjami plodnosti in življenja, na primer s Cicero. Takšna razlaga, kot jo torej prinaša Salomonov slovar, se je drži še danes. Kot boginjo plodnosti, tisto, ki prinaša življenje, upodobljeno s klasom v roki, jo najdemo tudi v nekaterih priročnikih. V tej simboliki živi tudi v slovenski zavesti. Vedno in povsod nastopa kot Živa, zavezana življenju, povezana s setvijo in žetvijo. Zanimivo je na primer primerjalno razmišljati o izrazih žito, živet, življenje. Čeprav v nobenem od zapisanih virov ni neposrednega potrdila o takšni naravi te ženske boginje, je pomembno tole. To boginjo so kljub vsemu vedno in povsod predstavljali in opisovali kot žensko božanstvo plodnosti. Kar seveda nikakor ni ne navadno, ampak povsem pričakujemo, če malo pobrskamo po agrarno-matriarhalni osnovi stare slovanske vere. V njej je mogoče naj-

ti vse polno sledi ženskega poljedelstva, ki so se ohranile v temeljih mnogih verovanj. Na primer, če se spomnimo na vlogo deklet in žena v poljedelskih obredno-magičnih šegah, nam Živa kot boginja plodnosti in življenja postane nekoliko bližja. Boginjo Sivo, Živo iz 12. stoletja, je cerkev najbrž hitro odstranila. V zapisih iz 14. in 15. stoletja beremo namreč le še o Moreni, Morani. Živa pa najbrž skupaj z Radogostom, Bogom dariteljem, predstavlja nasproten pol boginji smrti, Morani.

Zborovanje koprške škofije

2. del - 16. oktobra 1993

Koprška škofija je dala ad acta prvi del oziroma početke za duhovno in pastoralno prenovno celotne škofije. Pripravljen je celoten načrt, ki je zaradi precejšnjega obsega zahteval dvojno zborovanje. Prvo je bilo lanskega 28. novembra, drugo pa v soboto, 16. t.m., vedno na Mirenskem Gradu.

Tokrat so delegati odobrili preostale teme: župnijski pastoralni sveti, Karitas, predzakonska priprava in družina, cerkveno petje in pevci, katehisti in katehistinje ter skrb za bolnike in ostarele.

Podroben, stvaren načrt je bil torej odobren, seveda sprejel in potrdil ga bo še koprski škof msgr. Metod Pirih.

V ponedeljek je bila na koprski škofiji še tiskovna konferenca za sredstva javnega obveščanja, ki so se kar odzvala vabilu. Škof Pirih jim je prikazal celoten načrt, za katerega so pokazali iskreno zanimanje in ga obljubili tudi za v bodoče.

Tako so časnikarji spoznali, da bo glavna in prva skrb krajevne Cerkve priprava na uvajanje zakramentov ter priprava na krst; prav taka pozornost bo posvečena problemom družine v sklopu splošnega načrta celotne Cerkve. V tem smislu je sv. oče sprejel načrt mednarodnih ustanov.

Najboljši načrt pa nima nobene možnosti za uresničitev, če se zanj ne zavzamejo vsi odgovorni: v prvi vrsti vsi duhovniki in laiki, ki so aktivni

Križ - znamenje vere v misijonskih deželah

po župnijah in ustanovah.

Koprška škofija je obsežna: sega namreč od Sečovelj do Bovca, veliki njen del pa obdaja Trst, od koder črpa finančno moč, a tudi tiste negativne vplive, ki razjedajo vsako resno duhovno in pastoralno delo.

S tem načrtom ostaja Cerkev v službi človeka in zasleduje le njegovo korist v luči božjega nauka.

Živi pa v času, ki je poln nasprotij: ob odmikanju človeka od Cerkve so opazne večkratne razjasnitve, ko skupine ali posamezniki odkrivajo v Cerкви oznanjevalko večnega in nespremenljivega nauka, ki prinaša odrešenje.

Slovenski človek, ki se je osamosvojil, otrese režima in se spopada z nešteti velikimi in majhnimi problemi, je večkrat razdvojen, v nevarnosti, da izruje iz sebe tiste zdrave korenine, ki predstavljajo življenje.

Pazljivo berimo osnutek, ki nikakor ni dolgočasen, in dobili bomo odgovor na vsa ta vprašanja. Sestavili so ga duhovniki in laiki, ki živijo današnjo stvarnost in se zavedajo težav in šibkosti, podajajo pa vrednote in odrešenje.

Kakor so bili koprski duhovniki stvarni, konkretni v načrtih, tako bo-

do verjetno konkretni v udejanjanju tega, kar so načrtovali. Slovenski zamejski duhovniki sicer imamo svoj škofijski program, svoja škofa, ki se tudi stalno razdajata za pastoralno delo, vendar bomo dobili tudi veliko pomoč na teh straneh.

Dušan Jakomin

Še naivni Slovenci?

Sprejmemo ga z vsemi častmi kot znanega in uglednega magnata, od katerega si obetajo politično in materialno podporo, potem pa odkrijejo, da gre samo za neznanega in ne posebno vplivnega socialista istega priimka, ki ima za nameček še senatorski naslov. Na koncu ne vemo, kdo je bil bolj razočaran, toda »ta kratko« so gotovo potegnili vrli Srbi, ki so mislili, da so gostili lastnika Fiatovega koncerna senatorja Gianija Agnelli. Zgodilo se je sredi oktobra, ko je senator Agnelli (Arduino, da se razumemo) bil na nekem strokovnem posvetu v Beogradu. Ob imenu Agnelli, če nisi Tržačan seveda, pomisliš najprej na turinski Fiat in vse, kar je v ozadju. Lahko si predstavljamo, kako so se vrlemu srbskemu vladnemu funkcionarju zasvetile oči ob takem spoznanju, in že je bil v akciji: sen. Agnelli je takoj povabil na intervju in takoj potem še na zasedanje skupščine takimenovane Republike srbske Krajine. Vse bi se končalo, če bi se Arduino Agnelli na eleganten način izognil nerodni družbi med krajinskimi skrajneži. Tudi če ni turinski, je Arduino Agnelli vendarle senator in njegova prisotnost v Belem Manastirju bi lahko sprožila diplomatski incident ali vsaj nerodnost za Farnesino.

Toda tržaški senator je bil še bolj neroden, saj se je pustil vplesti v blodnje krajskih predstavnikov, ki sanjajo srbsko-italijanski pohod v Dalmacijo in osvoboditev Istre izpod hrvaškega jarma. To si je lahko privoščil le tisti sen. Agnelli, ki so ga naivni Slovenci - kot jih je označil tržaški dopisnik ljubljanskega DELA - svoj čas kovali v nebesa. Ob tem bi lj. dopisnik vendarle lahko točneje definiral status naivnih Slovencev in dodal še napredni in socialistični, da bi bilo vse bolj

verodostojno. Toda takrat ljubljansko DELO - to bi lahko tudi povedali - ni niti mrnilo.

Važno srečanje o problematiki etničnih skupin

V preteklemu tednu so se srečali v Brixnu škofje iz enajstih evropskih držav, v mejah katerih živijo manjšine. Pobudnik tega srečanja je bil Svet evropskih škofovskih konferenc, tema pa »Cerkve v Evropi, skupnost narodov in jezikov, ki ponovno živi v spravi«. To petdnevno srečanje je bilo namenjeno problemu manjšin, škofje pa so prvič obravnavali to temo.

Predmet razprav je nekakšna variacija na temo, ki jo je uvedel sv. oče ob Dnevu miru 1. januarja 1989 »Če hočeš mir, spoštuj manjšine«.

Srečanja so se udeležili, med drugimi, tržaški, goriški, videmski in celovski škof.

O srečanju bomo poročali prihodnjič.

Bralci pišejo

Spoštovani gospod urednik!

Rubrika Bralci pišejo daje bralcem in naročnikom možnost, da povejo svoje mnenje. Je torej primeren, demokratičen in neposreden stik bralca s časopisom. Bralec more izraziti, še enkrat poudarim, svoje mnenje, dati pripombe in nasvete in kritike, pa ne samo o člankih KG, pač pa tudi o člankih drugih časopisov in sploh o najrazličnejših dogodkih iz najrazličnejših področij udejstvovanja v današnji pluralistični družbi. Ker gre za osebno mnenje, zahtevajo demokratičen čut in čut pravičnosti in ne nazadnje tudi taktost, da se osebno mnenje spoštuje in da ga uredništvo kot takega sprejme.

Vaša pripomba k prispevku, ki ga je bralec poslal za KG 14. oktobra kot odgovor na vašo anketo, me je zadel. Kaj se vam ne zdi, gospod urednik, da je bil bralec iskren in jasan? Kaj se vam ne zdi, da je bila pripomba uredništva vzvišena, nedemokratična ali vsaj zelo netaktna? Oprostite, če povem, da takega načina odgovora ne odobravam, in v prejšnjih letih ga tudi nisem bral. Ali se vam ne zdi, da je pripomba odbijajoča in v nasprotju s pozivom: KG bomo izboljšali tudi z Tvojo pomočjo!

Izrabim priložnost in pripomnim nekaj tudi jaz. Strinjam se z bralcem. Opažam, da ni več poročil o dogajanjih v Sloveniji. Ni več kakih lastnih gledanj KG na dogodke na Primorskem med zadnjo vojno in državljansko vojno in revolucijo po 8. septembru 1943. Soglašam tudi s vprašanjem: ali je res na mestu objavljati članke o slovanskih bogovih, ko je res toliko aktualnih problemov, tudi iz življenja Cerkve in slovenske Cerkve.

Napisano sine ira ed studio!

Podpis

G. profesor, iskrena zahvala za Vaše pismo. Iz dveh razlogov: ker ste zadel v problem, kako naj se ne odgovarja, in ker ste upravičeno reagirali. Dogaja se sicer, da se marsikaj napiše, a nihče ne reagira in da je kdaj človek prisiljen »napeti struno«, da pride do reakcije.

Vsak bralec je dragocen, prav tako je njegovo mnenje, posebno če je dobronamerno, spoštovanja vredno. Priznam, da je bil odgovor netakten in neprimeren.

Tudi to je dobra šola za prihodnost.

Svetovni misijonar Janez Pavel II. med verniki v Manili (Filipinski otoki)

NAŠA GOVORICA

Nada Pertot

V zadnjem sestavku smo se pogovorili o vdiranju tujega v našo govorico. Neverjetno na koliko podobnih primerov so me opozorili bralci! Pa z naštevanjem primerov ne mislim nadaljevati, saj jih je zbrala že lepo številko prof. Diomira Fabjan Bajc, ki je opravila svoje delo sistematično in z ustrezno razlago. Kako bi bila ta njena dogajanja marsikomu v pomoč, če bi bila dosegljiva. Pomagala bi nam v zadregi in nas reševala pred nevarnostjo, da bi se osmešili.

Tokrat bi rada spregovorila o osebnih imenih in priimkih. Če pogledamo telefonski imenik, takoj opazimo, koliko je v njem slovenskih priimkov, in še več v poitalijančeni obliki. Vendar prihaja še vedno od spreminjanja priimkov v prvotno obliko, kar priča samo o nenehnem osveščanju naših ljudi, čeprav so se spremembe povezane s težavami. Težko je razumeti, da vztrajajo pri poitalijančenih priimkih nekateri na drugi strani meje.

Nepričakovano pa se pred nas postavljajo novi problemi v krstnih imenih. Zaradi različnih vzrokov in okusov segajo naši ljudje po imenih, ki nam zvenijo zelo tuje. Vzroki, ki botrujejo tem izbiram, so prav gotovo različni. Hudo bi bilo, če bi hoteli starši jemati s takimi odločitvami otrokom identiteto in jim po čudni, zmotni logiki odpirati tako pot v širši svet. Nomen est omen so nekdaž že zapisali Latinci in opozorili, da je del človeka tudi njegovo ime, ki ga pogojuje skupaj z drugimi lastnostmi.

Težave pa imamo pri nas tudi z najbolj tradicionalnimi imeni, kot so Marija, Ana, Tatjana, Sonja, Katarina, Luka, Marko, Erika, ki jih na matičnem uradu kdaj s težavo vpisujejo v slovenski obliki. Zato imamo toliko Ivanov in Ivan, Borisov in Igorjev, saj se pišejo na enak način v slovenščini in italijanščini. Tako prihaja do absurda, da imamo poleg slovenskega priimka ime napisano na italijanski način. Še huje pa je, ko ostajajo nekateri pri tujem načinu pisanja imen, tudi ko ne gre za uradne dokumente, ampak celo v priložnostnih zapisih v časopisih in v našem tisku sploh.

Msgr. Jožef Žorž se je poslovil od štandreške skupnosti

Na sliki otroci in učitelji štandreške osnovne šole ob slovesu kateheta Jožefa Žorža (na sredini v ozadju).

Po 33 letih dušnega pastirstva je msgr. Jožef Žorž v nedeljo, 17. oktobra, zapustil štandreško farno občestvo in se poslovil od vernikov in od celotne skupnosti.

O velikem delu na verskem, kulturnem in narodnem področju župnika Žorža je med sveto mašo spregovoril števerjanski župnik Anton Lazar, ki je zastopal goriškega nadškofa, zadržanega v Podgori in Krmini pri podobnih poslovnih obredih. Gospod Lazar je prebral pismo goriškega nadškofa, v katerem se zahvaljuje štandreškemu župniku za dolgoletno in bogato pastirsko delo in za konkretne in pomembne pobude, ki jih je uresničil v Štandrežu, od zgraditve župnijske dvorane, do povabila slikarja Toneta Kralja, ki je poslikal cerkev, in ureditve primernejšega poslopja za župnišče na glavnem štandreškem trgu ob cerkvi. Med sveto mašo so skavti in skavtine prinesli na oltar kruh in druge darove.

V imenu štandreške farne skupnosti se je župniku zahvalil Marko Brajnik, mladina pa mu je poklonila slovenski šopek in darilo štandreške skupnosti.

Tudi pri sveti maši so se verniki poslovili od župnika Žorža. Majda Paulin mu je spregovorila v slovo, dekleta cerkvenega mladinskega zbora pa so mu s petjem in recitacijami izrazila hvaležno zahvalo za ves trud in izkazano ljubezen. Tudi številni verniki so se osebno poslovili. Msgr. Žorž, ganjen nad tolikimi izrazi priznanja in hvaležnosti, je ob slovesu prosil najprej odpuščanje, če je kdaj koga nehote žalil, in se zahvalil vsem, ki so z njim sodelovali in pripomogli, da je lahko toliko let vršil duhovno poslanstvo v Štandrežu. Posebno se je spomnil cerkvenih pevcev, mladinskega in mešanega zbora, dobrih žena, ki skrbijo za cerkev, in vseh vernikov, ki so obiskovali svete maše in druge cerkvene in verske pobude.

V župnijski dvorani so se od župnika poslovili predstavniki kulturnih, športnih in mladinskih organizacij. Predsednik štandreške rajonske konzulte Božidar Tabaj, Elda Nanut za kulturno društvo »Oton Župančič«, Miloš Tabaj za športno društvo »Juventina«, Viljem Zavadlav za štandreško kmečko društvo, Damjan Paulin za prosvetno društvo »Štandrež« in za Zvezo slovenske katoliške prosvete ter Martin Marušič za štandreško skavtsko organizacijo. Vsi so poudarili velik doprinos župnika Žorža za kulturno in narodno rast štandreške skupnosti. Mešani zbor mu je v slovo in voščilo zapel

na mnoga leta.

Tudi štandreška osnovna šola »Fran Erjavec« se je že dan prej poslovila od svojega večletnega kateheta s pristrčno slovesnostjo v šolskih prostorih.

V nedeljo, 24. oktobra, bo s sveto mašo ob 10.30 slovesen sprejem novega štandreškega župnika Karla Bolčina.

* * *

Poklanjam iskreno in pristrčno zahvalo za slavnost in za darove ob zaključku svoje župnijske službe v Štandrežu vsem duhovnikom, župnijskemu občestvu, posebno še Prosvetnemu društvu Štandrež, mladinskemu in mešanemu pevske-mu zboru, Zvezi slovenske katoliške prosvete, Skupini cerkvenih pomoč-nic, Prosvetnemu društvu »Oton Župančič«, Š.D. »Juventina«, rajonskemu svetu in našim skavtom.

Hvaležni

Jožef Žorž

Nekaj o fobjah oz. kraških breznih

V soboto je bilo na sedežu provinc v Gorici srečanje posvečeno fobjam. Nastopili so številni udeleženci, med njimi tudi Branko Marušič iz Solkana. Srečanje je izzvenelo v zahtevo po zgodovinskem razčiščenju resnice o fobjah. Giovanni Guarini je v svojem posegu med drugim dejal: »Odstranitev goriških Italijanov se je izvršila na ovadbo krajevnih ljudi, ki so poznali kraje, osebe in položaj.«

To drži, ker sem nekoč bral v Primorskem dnevniku, da je jugoslovanska OZNA prišla v Trst s točnimi sezname oseb, ki jih je bilo treba odpeljati. To je gotovo veljalo tudi za Gorico, kajti ne smemo prezreti, da so tudi med Italijani bili z boljše-veško ideologijo prežeti elementi. Drugič: odpeljani niso bili samo Italijani, temveč prav tako Slovenci, ker se je zgodilo, kar priča neki slovenski partizan in oznovec iz tistega časa: »Prav po boljševeško je bilo pokončanih precej italijanskih pa tudi slovenskih razrednih nasprotnikov iz Trsta in Gorice.« Šlo je za »razredne nasprotnike« in ne za Italijane kot take. Na Krasu so ljudje po 8. septembru 1943 dajali hrano italijanskim vojakom, ki so se vračali iz Slovenije in Hrvaške in niso nobene-ga ustrelili, pač pa so v tistih dneh pokončili marsikatero domačina Slovenca, ker so menili, da je sovra-žen element.

Toliko za zgodovinsko resnico iz tistih časov.

Podgora Prihod novega župnika

Zvonovi so veselo odmevali v svo jesensko jutro, okrog cerkve je bilo vse v zastavah, na slavaloku pred cerkvijo napis Ave Pastor. Tako je podgorska verska skupnost v nedeljo, 17. okt., toplo sprejela svojega novega župnika Vojka Makuca, ki je prišel v spremstvu gospoda nadškofa. G. Vojko, ki je že več let župnik tudi v Pevmi in Št. Mavru, sedaj prevzema še Podgoro, ki je dvojezična vas. G. nadškof V. Bommarco je predstavil našo vas kot primer sožitja dveh kultur in etnij, ki si medsebojno pomagata in se dopolnjujeta v veri. K temu sta dosti pripomogla tudi zadnja dva župnika, don Mauro B. in Karlo B.

Sv. maša se je odvijala v obeh jezikih, pevci so peli v slovenskem, italijanskem in latinskem jeziku.

G. Vojko, naš novi župnik, se nam je predstavil kot sodelavec v cerkvi, kot vodja, ki ne odloča nikoli sam, a le s pomočjo faranov. Poudaril je važnost poštenosti in resnice, obsodil je hinavščino in zahrbtnost. Poudaril je, da hoče nadaljevati po dosedanjih stopinjah svojih predhodnikov in prosil vse za pomoč, sodelovanje in razumevanje.

Gospodu Vojku Makucu želimo vsi farani mnogo sreče, uspehov in zadoščenja tudi v tem novem poslanstvu, saj mu ta nova naloga, ki jo sprejema, nedvomno ne bo lahka.

Obenem se vsi iz srca zahvaljujemo za trud, potrpežljivost in prijateljstvo našemu prejšnjemu župniku Karlu Bolčini, ki se je poslovil v nedeljo, 10. oktobra. Tudi njemu želimo veliko sreče in uspehov v fari, ki jo bo upravljal.

-ja

Učenci centra Emil Komel na Koroškem

Eden od večerov Primorskih dni na Koroškem je bil posvečen glasbi. Skupen nastop, ki je bil v petek, 15. oktobra, v Modestovem domu v Celovcu, sta pripravili Glasbena šola na Koroškem in SCGV »Emil Komel« iz Gorice. Učenci Centra so poskrbeli za doberšen del programa. Glasbeni nastop je pričel Arturo Miranda, ki je na kitari izvedel več skladb (Llobet, Tarrega). Klavirski trio P. Gus, V. Čevdek in D. Bandelli je odigral Bachovo Sonato št. 2, op. 2, za violino, violončelo in klavir. Nastopila je tudi komorna skupina Matija Faganel, Ana Černic (flavta), Boštjan Harej (violončelo) in Paolo Brumat (klavir), ki je izvedla Händlovo skladbo Marsch. Večer je zaključil letos diplomirani pianist Guido Michelin, ki je odigral Ravelove Jeux d'eau.

Koroški učenci so k uspelosti večera veliko prispevali, predstavili so več skladb. Omeniti moramo nastop vsaj nekaterih, tako violončelistko Nadjo Merkač, pianista Aleksandra Valentinitšcha, duo harmonik (Olip, Korenjak) in že izkušenega harmonikarja Marka Kassla.

Naši učenci so bili na Koroškem pristrčno sprejeti. Obenem je srečanje dalo priliko tudi za izmenjavo izkušenj med pedagogi, kljub neenakim situacijskim potrebam so namreč vzgojni cilji skupni. Bil je vsekakor prijeten in uspešen večer, za kar gre posebna zahvala gostoljubnim prirediteljem.

Večer duhovne glasbe

Goriška nadškofija proslavlja letos 20-letnico svojega misijonskega delovanja. V ta namen je škofijski urad pripravil tudi koncert sakralne glasbe, ki se je odvijal v nedeljo, 17. t.m., v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici. Nastopili so solisti iz Furlanije in Avstrije, zbor »S. Ignazio«, zbor »Coral di Lucinis«, organist L. Peressin, godalni orkester »Cappella Carinthia«, ki jo vodi H. Schamberger.

Na sporedu sta bili dve deli: »Magnificat«, ki ga je napisal S. Jericijo, in Maša v C duru F. Schuberta.

Magnificat je Marijin spev iz evang. sv. Luke. Katoliška liturgija je vnesla ta spev v molitveno bogoslužje večernic. Mnogi skladatelji iz preteklosti so ta spev uglasbili, med njimi so L. Marenzio, J.S. Bach, W.A. Mozart in drugi.

V skladbi »Magnificat«, ki jo je napisal goriški skladatelj S. Jericijo, nastopajo trije solisti, zbor, orgle in orkester. Glasbena govorica te skladbe že na začetku kaže na vez s preteklostjo, toda takoj je zaznati tudi iskanje novega, saj uporablja sodobne dosežke v glasbenem izražanju.

Posebno učinkovito nastopa mešani zbor, ki mnogokrat prehaja iz štiriglasja v sedemglasje.

Med solisti sta izstopala sopranistka S. Pecorari in bariton W. Jeschofnik. Oba sta doživeto zadela svoje arije in osvojila pozornost prisotnih.

Na orgle goriške cerkve Srca Jezusovega, ki so bile pred kratkim obnovljene z dodatnimi registri, je igral mladi L. Peressin, ki je svojo vlogo zelo vestno opravil.

V drugem delu večera je bila na sporedu Maša v C duru F. Schuberta. Ta avstrijski skladatelj je bolj znan po svojih samospelih in skladbah za klavir, vendar tudi v delih nabožne vsebine pride do izraza njegova značilnost, ki je prav melodika.

Solisti in zbor so to delo ob spremljavi orkestra zelo izrazito izvedli.

Med številnim občinstvom je bilo prisotnih več glasbenikov, ki so novo Jericijevo delo sprejeli z odobravanjem ali pa z zadržkom, saj nobene sodobne skladbe ne moremo

dojeti in sprejeti ob prvem poslušanju.

Pred glasbenim nastopom je spregovoril g. G. Baldas, ravnatelj misijonskega urada. Povedal je, kaj vse je mala goriška nadškofija naredila v misijonih v Afriki.

Po končanem prvem delu je g. nadškof izrazil hvaležnost Bogu za vse tisto, kar so naredili misijonarji in njih zaledje, t.j. verniki goriške nadškofije.

Na koncu lepega večera so izvajalci dodali še spev »Dona nobis pacem« iz Schubertove maše.

Andrej Kosič razstavlja

V Kulturnem centru Srečka Kosovela v Sežani je bila v četrtek, 14. oktobra, otvoritev slikarske razstave goriškega slikarja Andreja Kosiča ob njegovi 60-letnici. Slikarjevo delo je predstavil umetnostni zgodovinar dr. Ivan Sedej. Sledil je kulturni program, pri katerem sta sodelovala Glasbena šola Sežana in pesnik Aleksij Pregarc.

Čestitke

Članu MePZ »Rupa-Peč« Vitku Čevdku in njegovi soprogji Nadi ob srebrnem jubileju želi še veliko ljubezni, sreče in zdravja v skupnem življenju pevski zbor »Rupa-Peč«.

Nova trgovina v Gorici

V tem tednu so odprli novo trgovino v ul. Garibaldi 6 **Bon Bon & Chocolate**.

Lastniki so Slovenci.

OBVESTILA

Redna mesečna seja Zveze slovenske katoliške prosvete bo v ponedeljek, 25. oktobra, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

Novi župnik g. Karlo Bolčina nastopi v nedeljo, 24. t.m., v Štandrežu pri glavni maši, ob 10.30. V imenu g. nadškofa ga bo predstavil škofov vikar msgr. Oskar Simčič. Vse verno občestvo je vljudno vabljeno k sprejemu novega dušnega pastirja.

Zgodovinsko društvo za severno Primorsko Nova Gorica prireja v sodelovanju s svetogorskim frančiškanskim samostanom in Goriškim muzejem Nova Gorica strokovno srečanje ob stoletnici rojstva dr. Alojzija Resa. Srečanje bo v petek, 22. oktobra 1993, ob 9.30 v prostorih frančiškanskega samostana na Sveti Gori pri Gorici.

Sovodnje

V soboto, 2. oktobra, so trije sovodenjski pari proslavili 25-letnico skupnega življenja. Pristrčno bogoslužje v župnijski cerkvi so lepo oblikovali njihovi otroci in prijatelji. Zamisel je vredna posnemanja. V imenu župnijske skupnosti jim voščimo še na mnoga leta!

Nabrežina

Misijonar prof. Kravos z udeleženci mesečne konference 21. aprila 1993, v Nabrežini. Za misijonsko nedeljo, 24. oktobra, bomo poleg verskih in dobrodelnih akcij imeli zvečer ob 17.30 v župnijski dvorani primerno prireditev z nastopom mladih glasbenikov, morda Kitajskega baleta ter darov - dobrotkov za misijone. Obenem se iskreno zahvaljujemo za mesečno konferenco 13. oktobra indijskemu misijonarju in zlatomašniku Pavlu Berniku iz Škofje Loke.

Misijonska nedelja v Gorici

V nedeljo, 24. oktobra, bo popoldne ob 16. uri v Kat. domu misijonska prireditev. Nastopili bodo štandreški igralci z enodejanko

Obravnava

Nastop bo združen s srečolovom za misijone. Srečanje bo zaključil g. G. Baldas, ravnatelj misijonskega urada, s pozdravi in z besedo ob 20-letnici goriške škofije v misijonih v Slonokošeni obali. Vabljeni vsi prijatelji misijonov.

Športno združenje Olympia organizira 15. odbojgarski turnir »P. Špacapan«, ki bo v Gorici, Drevored XX. Septembra, 85 v soboto 23. in nedeljo, 24. oktobra 1993.

PROGRAM

Sobota, 23. oktobra, ženski turnir:

ob 17.00 Olympia - Lib. Gorizia
sledi Lib. Gorizia - K.B. Sovodnje
sledi Olympia - K.B. Sovodnje

Nedeljo, 24. oktobra, moški turnir:

ob 14.00 Olympia C.d.R. - O.K. Val Imsa - Kmečka banka
sledi Volley Ball Udine - VIVIL Latterie Friulane
ob 17.30 finale 3. - 4. mesto
sledi finale 1. - 2. mesto
Nagrajevanja ženskega in moškega turnirja.

Novi pesniški zbirki

V petek, 29. oktobra 1993, ob 18. uri bo v galeriji Katoliške knjižarne prof. Zora Tavčar predstavila novi pesniški zbirki *Bližanje* Borisa Pangerca in *Sledovi v pesku* Marija Čuka.

Na misijonsko nedeljo, 24. okt. ob 17. uri bo v Marijinem domu v Trstu ul. Risorta 3 nastopil Oder 90 s spevoigro K. Sieberja

»Svojeglavec«

v treh delih.
Bo tudi srečolov.

Vabljeni

Zahvala

Prosvetno društvo Sabotin ter rajonski svet Pevma Oslavje Štmaver se iskreno zahvaljujeta gospodu župniku dr. Felcu za doživeto mašo v nedeljo, 17. oktobra 1993, na Sabotinu.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Poklon vojnim žrtvam

Ob 50-letnici zaprtja taborišča v Gonarsu

Gonars, nedelja, 31. oktobra,

ob 15. uri sveta maša v gonarski cerkvi.
Po maši svečanost pred spomenikom.

Zahvalna nedelja na Katinari

Cerkev izredno lepo okrašena s cvetjem: plenjerji in košare polni vsakovrstnih pridelkov »sadev zemlje in človeških rok«, ki so jih naše verne in pobožne ženske položile pred oltar, so dajali pečat prazničnosti vzdušju v nedeljo, 17. oktobra, na Katinari, ko po ustaljeni tradiciji praznujemo zahvalno nedeljo. Pozvanje zvonov k sv. maši, luči v cerkvi, cvetje pred oltarjem, starešine z »dapljerji«, slovesna peta maša: vse je dopolnjevalo nagovor g. župnika po evangeliju. Svoje misli je navezal na hvaležnost, ki smo jo dolžni Bogu za vse prejete dobrote v tem letu in v življenju; toda tudi za vse, česar nemara nismo pričakovali: za vsa razočaranja in trpljenje. Hvaležnost Bogu ima svoj smisel v pripravljenosti sprejemanja tudi tistega za nas nevšečnega; s tem smo ali bomo namreč pomagali nekemu do zveličanja. Težke besede, globoke misli. In na koncu službe božje še »Tebe Boga hvalimo«, himna, ki je odmevala iz vseh grl v cerkvi — Hvala večnemu Bogu!

S to slovesnostjo smo tudi zaključili prireditve ob stoletnici ustanovitve župnije. Po sv. maši je g. župnik daroval vsem prisotnim knjižico Župnija in cerkev presvete Trojice na Katinari, ki je prav te dni izšla in katere predstavitev bo v petek, 22. oktobra, v naši cerkvi.

Odhajali smo duševno obogateni duševno in telesno in vendar — ali ni to čudno — sem pomislil, kako smo danes še vedno siromašni sredi takega obilja.

J.G.

Sugestiven koncert v Vilenici

V jami pri Vilenici je številno občinstvo navdušilo petje mešanega zbora Primorec-Tabor iz Trebča in z Opčin. Koncert se je odvijal v nedeljo, 17. oktobra. Pred koncertom in po njem je bil možen ogled jame, ki je zavidanja vreden kraški biser ter najstarejša »turistična jama« v Evropi, če ne že na svetu. Zbor Primorec-Tabor, ki ga že od vsega začetka vodi priznani pevovodja Matjaž Šček, je zapel vrsto slovenskih umetnih in ljudskih pesmi, od katerih naj omenimo samo Vrabčevu Veter, Tomčevo Zagorski zvonov, Merkušjevo Jnjen čuua jti ter zlasti Ziljsko ohcet, to je venec koroških svatovskih ljudskih pesmi v priredbi Sama Vremšaka. Vezno besedo in recitacije sta podala Alda Sosič in Danjel Malalan. Sugestivno okolje je dalo koncertu poseben pečat in čar, kar je številne poslušalce zelo prevzelo in navdušilo. Kot se pri teh priložnostih spodobi, se ni končalo vse s koncertom. Prijetno vzdušje se je namreč nadaljevalo na družabnosti ob kozarcu vina in kosanju.

Naj še omenimo, da je koncert omogočil sponzor Exclusive team, ki je lastnik diskana Titanic v Sežani. K uspešni organizaciji koncerta pa so prispevali sežanski jamarji.

Koncerti

Izseljensko društvo SLOVENIJA V SVETU, SLOVENSKA PROSVETA iz Trsta in ŽUPNIJA SV. JERNEJA na Opčinah vabijo na koncert nabožne glasbe, ki ga bodo izvajali slovenski solisti iz Argentine Ani Rode, mezzosopran, Luka Debevec-Mayer, bas, in Ivan Vombegar, orgle. Koncert bo v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah v nedeljo, 24. oktobra, ob 17.30.

Izvestje srednjih šol na Tržaškem

Te dni je prišlo iz tiskarne Graphart Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem za šolsko leto 1991-1992. To je že XLV. letnik te pomembne publikacije, ki jo izdajajo ravnateljstva slovenskih srednjih šol. Kot že vrsto let, je tudi ta zvezek uredil prof. Robert Petaros. Za prikupno opremo pa je poskrbel Andrej Pisani.

Uvodni sestavek v publikacijo je prispeval sam urednik in mu dal naslov: »In vsak jezik bo slavil Boga,« v katerem nam pojasni, kako se je Trubar zavestno odločil, da bo posredoval svojim rojakom verske knjige v slovenščini.

Sicer pa to letno poročilo prinaša po posameznih šolah podatke o učnem osebju, seznane neučnega osebja in dijakov z navedbo uspeha ter poročila o šolskem delovanju. V vseh slovenskih srednjih šolah na Tržaškem je zaposlenih skoraj 300 profesorjev ter kakih 100 drugih nameščenec, ki so asistenti, tajništvo, tehnično ter pomožno in strojno osebje. Iz statistične preglednice, ki jo je sestavil Mitja Petaros, pa izhaja, da je bilo v šolskem letu 1991-92 vpisanih skoraj 1.400 dijakov.

(mab)

Razumeti in se razumeti

Pod tem geslom bo od oktobra do maja potekala vrsta tečajev v okviru multimedialnih delavnic kulturne ekologije, ki jih v sodelovanju z ljubljansko univerzo, SLORI-jem, Slavističnim društvom in ACLI-jem iz Trsta prireja goriški Kinoatelj. Pobuda obsega tečaje slovenskega jezika, sporočanja, psihomotorike ter šolo preživetja. Zamišljal ni nova, saj so v Gorici začeli s temi tečaji že pred štirimi leti. Njihov cilj je prenašanje slovenskega jezika in kulture v italijanski ambient. Od tod tudi sodelovanje z ljubljansko univerzo, točneje z njenim Centrom za slovenščino kot drugi jezik.

Tečaj, slovenskega jezika pa niso namenjeni samo Italijanom, pač pa tudi tistim Slovencem, ki so od slovenskega ambienta oddaljeni in ki imajo (ali pa mislijo, da imajo) zaradi tega težave z izražanjem v materinščini. Kot nam je povedal Aleš Doktor, ki je »duša« Kinoateljja, je takih Slovencev, o katerih lahko rečemo, da tvorijo nekakšno »sivo cono«, veliko. Prav zato polagajo organizatorji veliko važnost na te tečaje, ki prispevajo po eni strani k spoznavanju jezika in kulture sosedov, po drugi strani pa k osveščanju tistih naših rojakov, ki se zaradi najrazličnejših vzrokov niso mogli vključiti v slovenski ambient. Poleg učnih tečajev imajo organizatorji v programu tudi druge točke, kot npr. izleta po Vipavski dolini za Sv. Martin in v Ljubljano za 25. april ter razna predavanja.

Spoznavanje slovenskega jezika in kulture je torej glavna, ne pa edina točka v okviru multimedialnih delavnic kulturne ekologije. V programu sta tudi tečaja komunikacije - s posebnim ozirom na trgovsko in tehnično terminologijo - in psihomotorike ter šola preživetja, ki ima cilj vsaj delno napolniti vrzeli, ki so nastale z našim odtujevanjem naravi. V vseh teh tečajih je poleg teoretičnega in klasičnega učnega momenta prisoten tudi praktični moment v obliki izletov, srečanj, predavanj in vaj na terenu. Tečaji bodo potekali v Gorici in Trstu. Morebitni interesi se lah-

ko za informacije in vpis obrnejo na sledeče naslove:

- Knjižnica Damir Feigl, ul. della Croce 3 - 34170 Gorica, tel. 0481/531733;
- Narodna in študijska knjižnica, ul. sv. Frančiška 20 - 34133 Trst, tel. 040/635629;
- Tržaška knjigarna, ul. sv. Frančiška 20 - 34133 Trst, tel. 040/635954.

Ivan Žerjal

Mladika št. 7

V kioskih se je zopet pojavila Mladika, tokrat njena 7. številka. Uvodnik je posvečen bližnjim občinskim volitvam v Trstu in se zavzema za nastop široke koalicije, ki je za župana kandidirala podjetnika Riccarda Illyja. V tej koaliciji se mora razpoznati tudi slovenska stranka: s tem bo samostojno politično nastopanje okrnjeno, vendar novi volilni zakon ne dopušča drugih alternativ. Sledi novela Franja Frančiča Ljubezni, nato razmišljanje Ivana Žerjale o Dragi '93. Za rubriko Slovenci za danes je Zora Tavčar tokrat intervjuvala dr. Jošta Žabkarja, univerzitetnega profesorja v Heidelbergu. Po daljšem premoru se na strani Mladike vrača rubrika Naš včerajšnji svet: zanjo je Saša Martelanc pripravil prispevek, ki obravnava zgodovino slovenskih knjižnic in knjigarn v Trstu. Za rubriko Iz arhivov in predalov je Tomaž Simčič prispeval zanimiv dokument o prisotnosti slovenščine v tržaškem šolstvu leta 1848, Zora Tavčar pa je za tisk od Triglava do Andov tokrat obravnavala 4., avgustovsko številko revije Misijonska obzorja. Zatem lahko preberemo spominski članek Pavleta Merkušja o muzikologu Dragotinu Cvetku. Tudi v tej številki je precej literarnih in likovnih ocen. Zelo bogata je tokrat rubrika Antena, v kateri dobimo vrsto zanimivih informacij o dogajanju v širšem slovenskem svetu. Omeniti je treba seveda tudi mladinsko prilogo Rast, v kateri je precej prebiranja vrednih prispevkov, kot npr. poročilo o 3. Dragi mladih, o 8. mednarodnem mladinskem dnevu v Denverju, o potovanju slovenske delegacije v Strasbourg ter pogovor s predsednico Slovenske deklishe organizacije v Argentini Lučko Vombegar.

nl

Barkovlje

Učimo se ob Sv. pismu. Kje? V Barkovljah, v mali dvorani tik ob župnišču.

Kdaj? Vsak petek, ob 16.00. Vodi g. Jože Špeh.

Mladinska igralska skupina društva Tabor z Opčin uprizori v nedeljo, 24. oktobra, ob 18. uri v kinodvorani v Bazovici vesele igrice.

Genij v kratkih hlačah

Urniki poduredništva Katoliškega glasa v Trstu, ul. Donizetti 3: vsak ponedeljek in torek od 9. do 12.30. Telefonska številka 040 - 370.846, fax 040 - 633307.

obvestila

Klub prijateljstva in Vincencijeva konferenca iz Trsta vabita na izlet v Palmanovo na ogled razstave »Palmanova - trdnjava Evrope 1493-1993«, ki bo v sredo, 10. novembra 1993. Vpisovanje v trgovini Fortunato v ulici Paganini 2, Trst.

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu, ul. Brandesia 27, bo v nedeljo, 31. oktobra, ob 17. uri nastopil amaterski oder KD Igo Gruden iz Nabrežine s komedijo Arzen in stare čipke v režiji Maje Lapornik-Pelikan. Vabljeni!

Primorski dnevi na Koroškem

Letošnja izvedba Primorskih dnevov na Koroškem je bila jubilejna. Že deset let Krščanska kulturna zveza iz Celovca, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta prirejajo v jesenskem času srečanja kulturnih društev, zborov in ustvarjalcev nasploh ter političnih delavcev, da se tako izmenjujejo stiki med rojaki v Italiji oz. na Koroškem.

Niz prireditev se je začel v soboto, 9. t.m., ko je v farni dvorani v Globasnici dramski odsek P.D. »Štandrež« uprizorilo Goldonijevo komedijo Sluga dveh gospodov. V ponedeljek, 11. t.m., pa sta bila v Celovcu kar dva doživeta kulturna večera. V Mohorjevi knjigarni so odprli razstavo z naslovom Žarni papir tržaške slikarke Jasne Merkuje. Umetnico in njena najnovejša dela je predstavil umetnostni kritik Sergej Cesar. Poudaril je novost tehnike in snovno sporočilnost papirjev, ki jih izdeluje Merkujeva. Gre za tehniko, ki uporablja star papir, iz katerega pripravi papirno kašo, v katero vgrajuje niti, barvan papir in tudi tkanine. Pravo doživetje pa je bil literarni večer, posvečen pesniku Vinku Beliču, ki so ga istega dne priredili v Tishlerjevi dvorani v Celovcu. Prof. Ester Sferco je v uvodnem blestečem eseju predstavila Beličev pesniški svet, njegovo izrazno bogastvo in občutljivost ter klasično izbranost. Sam pesnik pa je spregovoril o sebi in svojem gledanju na ustvarjanje ter sam prebral nekaj svojih poezij. Med temi tudi pesem o Kneži, najsevernejši slovenski vasi, ki jo je obiskal pred 41 leti, ko se je zadnjič mudil na Koroškem.

Kot poročamo drugje, se je v sredo mudila v Celovcu delegacija Slovenske skupnosti, ki se je srečala s predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev. Letošnji Primorski dnevi na Koroškem pa so se končali v petek, 15. t.m., ko je bilo v Modestovem domu v Celovcu že tradicionalno srečanje glasbenih šol. Nastopili so gojenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« iz Gorice in učenci Glasbene šole na Koroškem.

Tudi letošnja izvedba teh kulturnih izmenjav je potrdila pravilnost in utemeljenost podobnih pobud, saj pomenijo vzajemno človeško in kulturno obogatitev.

m-

Srečanje političnih predstavnikov

V okviru 6. primorskih dnevov na Koroškem je bilo 13. oktobra v Celovcu že tradicionalno srečanje političnih predstavnikov iz Primorske in Koroške, ki delajo na osnovi samostojnega nastopanja, razširjeno tudi na kulturno in prosvetno področje.

Slovensko skupnost so zastopali deželni tajnik Ivo Jevnikar, deželni predsednik Marijan Terpin, goriški pokrajinski tajnik Hadrijan Corsi, deželni tajnik Mladinske sekcije Damjan Terpin in član deželnega tajništva Marij Maver. V delegaciji Sveta slovenskih organizacij so bili predsednica Marija Ferletič in podpredsednika Damjan Paulin in Richard Ruttar. Na koroški strani pa so pri razgovorih sodelovali za Narodni svet koroških Slovencev predsednik Matevž Grilc, tajnik Franc Wedenig in član predsedstva Marjan Pipp, za Enotno listo tajnik Rudi Vouk, za Krščansko kulturno zvezo pa predsednik Janko Zerzer in tajnik Nužej Tolmajer.

Ožja delegacija je obiskala italijanskega generalnega konzula v Celovcu Di Tullia in ga seznanila z najbolj perečimi vprašanji naše skupnosti.

Politične pogovore so udeleženci

končali s tem, da so predlagali konkretne pobude vladi Republike Slovenije in deželnima vladama Furlanije-Juljske krajine in Koroške:

- Okrepili naj bi vsestransko sodelovanje ob mejah, zlasti na kulturnem in gospodarskem področju in pri tem dejavno vključevali obe manjšini.

- Z ustrezno spremembo zakonodaje se naj manjšinam v Furlaniji-Juljski krajini in na Koroškem zagotovi zajamčeno zastopstvo v zakonodajnih in upravnih telesih.

- Tako Italija kakor tudi Avstrija in Slovenija so dolžne, da povečajo pospeševalna sredstva za dejavnosti manjšin in jim tako omogočijo obstoj in nadaljnji razvoj.

- Od državnega zbora Republike Slovenije se pričakuje, da njegova novo ustanovljena delovna skupina za manjšinske zadeve redno sklicuje tudi sestance skupaj z zastopniki zamajskih Slovencev, da po tej poti dobiva neposredne informacije in da manjšini lahko vplivata na reševanje problemov, ki ju zadevajo. Podoben posvetovali odbor s sodelovanjem manjšin bi bil potreben tudi na ravni slovenske vlade.

Revija duhovno življenje

Revija, ki med Slovenci po svetu izhaja že 60 let, je brez dvoma vredna zapisa ter iskrenega spoštovanja. Raziskovalci izseljenstva niso spregledali jubileja in v začetku oktobra je bil v Ljubljani znanstveni simpozij, posvečen nastanku revije ter skupnosti, za katero je bila ustanovljena, in, seveda, bogati vsebini vseh letnikov Duhovnega življenja. Me veseli, da se tudi katoliški glas spominja Duhovnega življenja, rada pa bi dopolnila nekaj podatkov o tej reviji in o njenem ustanovitelju. Duhovnik Jože Kastelic je prispel v Argentino l. 1932 iz Francije, kamor je odšel že l. 1925 kot izseljenski duhovnik. Nšel je v Argentinu rastočo slovensko skupnost, ki pa se ni začela izseljevati iz rodni krajev samo zaradi velike gospodarske krize, ampak in predvsem zaradi pritiska raznarodovalne italijanske politike, ki pa je povzročila tudi hudo gospodarsko krizo na Primorskem. Prvi Primorci so že začeli prihajati l. 1922, l. 1926 jih je bilo že toliko, da je inž. Ciril Jekovec (sam je prišel v Argentino l. 1914) ustanovil časopis Gospodarstvo (izhajal je v treh jezikih, hrvaščini, češčini in slovenščini), slovenski oddelek je urejeval goriški učitelj Rudolf Leban. Leta 1929 je Peter Čebokli ustanovil Slovenski tednik sredi naselbine v kraju La Paternal, v Buenos Airesu, kjer so takrat živeli - strnjeno - slovenski priseljenci. V tem tedniku se je oglašil prvič novodošli Kastelic ter označil slovensko službo božjo na Paternalu in s tem tudi prvo v Argentinu. Maja 1933 je začel pisati rubriko, ki se je že v istem letu osamosvojila kot priloga ter kmalu postala samostojna revija. Čez nekaj let sta prišla še dva duhovnika Janez Hladnik in David Doktorič, posebno slednjega poznajo goriški Slovenci, saj je do izгона l. 1928 deloval prav tam, bil je med drugim tudi tajnik goriške zadružne zveze. Hladnik pa je veliko let pozneje objavil spomine, ki so izšli pri Goriški Mohorjevi družbi. S prihodom številčno močnejše skupine političnih beguncev se je slovenska skupnost spremenila, bolje rečeno, bralstvo Duhovnega življenja je zahteval drugačno revijo. Tako je l. 1948 Hladnik oddal uredništvo, ki ga je sam vodil od l. 1940, ko se je Kastelic ponorečil na vrhu najvišje ameriške gore, Aconcagua.

Slovenski list, omenjen v članku, je nastal šele l. 1937 po združitvi Slovenskega tednika z Novim listom, ki ga je ustanovil konzorcij na čelu z arh. Viktorjem Sulčičem. Urejeval je Novi list, dr. Viktor Kjuder. Pobudnik združitve obeh tednikov je bil takratni poslanik Jugoslavije, dr. Izidor Cankar. Slovenski list je potem izhajal do l. 1945, ko je, spet po združitvi, tokrat s Pravico, nastal Slovenski glas.

Leto 1935 je Jože Kastelic v svojem uvodniku (št. 87, 27. aprila) tako opredelil Duhovno življenje: »Nekdo je imenoval naš list prvo in edino slovensko izseljensko ljudsko visoko šolo, za kar si Duhovno življenje resnično tudi prizadeva, ker je temeljita splošna izobrazba malokomu tako potrebna, kakor slovenskemu izseljencu, ubogemu in preprostemu sinu malega naroda, ki ga je vrglo življenje daleč iz domačih krajev in stoji pred neverjetno težko nalogo, da se uveljavi v širnem, bogatem in posebno danes vsestransko sovražnem tujem svetu.

Poleg gotovo važne razumske izobrazbe pa misli Duhovno življenje zlasti tudi na izseljenčevo srce in se mu zdi srčna kultura celo važnejša od razumske.«

dr. Irene Mislej

Škrat

7. številka Škrata je v bistvu monografska, saj govori — bolje rečeno piše — o eni sami temi — cepljenju. Problem cepljenja je v tej številki obravnavan z različnih zornih kotov, podana so stališča za ali proti cepljenju ter pogovor Jelke Cvelbar s primarijem v tržaški bolnišnici dr. Francom Panizonom. Objavljen je tudi seznam nalezljivih bolezni. Članek z naslovom Naš razmislek, ki se nahaja proti koncu številke, pa sicer priznava nekatere morebitne negativne posledice cepljenja, vendar poudarja, da je težko obraniti otroka pred infekcijami in boleznimi. Paziti je treba vsekakor na zdravo prehrano.

Na koncu so predstavljene tri zabavne igre ter poročilo Sare Perini o poletnem središču Sklada Mitja Čuk. Na zadnji strani dobimo tudi kalendar šolskega leta 1993/94.

DAROV

Za Kat. glas: g.a. Marta Godina 30.000 lir.

Za Karitas: Svetka 50.000 lir.

Za cerkev Sv. Ivan - Go: O. Budin 100.000 lir.

Za cerkev v Rupi: N.N. 15.000; O.P. 20.000 lir.

Za bogoslovca v misijonih: N.N. Peč 500.000 lir.

Za misijon P. Kosa: N.N. Opčine 20.000; N.N. Opčine 50.000; N.N. Opčine 20.000 lir.

Za slov. misijonarje: V.J. 100.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Marčela Vatovec ob rojstvu vnukinje Katerine 50.000; Ivan Lovrečič, Nabrežina 50.000; Valerija Švara, Ricmanje, za pok. starše in moža Vladimira 50.000; M.B., Trst 100.000; Pierina Kuret v spomin pok. moža Milana 35.000; druž. Ušenič, Pulje, za pok. očeta Jožefa 35.000; Zofka Žulian, v spomin pok. sina Donata 50.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda: Ana Furlan, Trst 10.000; Nada Barut, Lakotiče 20.000; Marica Širca, Mavhinje 50.000; druž. Jakomin, Krmenka, ob pogrebu matere Marije 50.000 lir.

Za cerkev v Števerjan: ob poroki Martine in Simona N.N. 200.000; Lojze Mužič 50.000; N.N. 100.000; nona N.N. 100.000; N.N. 300.000; Marino Humar odpis posojila 1.000.000; nona N.N. 20.000; N.N. za zahvalo 50.000; N.N. 100.000; ob obl. smrti mame Felčke Veneranda 100.000; ob 30. obl. smrti Mariota žena in otroci 150.000; v spomin + matere Cvetke Loretta 100.000; v spomin pok. Hermenegilda Podveršiča sin France 400.000; sekcija Slovenske skupnosti v Števerjanu 50.000; v spomin pok. Ladota Dornika Viktorija Maraž 25.000; pranečaki in njih mati 500.000; Angela Hlede 30.000; Lojze Mužič 50.000; v spomin pok. Lado Dornik in pok. inž. Gvido Randich Aleš Komjanc 50.000 lir.

Za cerkveni zbor: Marino Humar 200.000; v spomin pok. Lado Dornik; Amelija in Giordano Bernardis 100.000; nečakinja Meri 50.000 lir.

Za lačne otroke: ob srečno opravljeni trgatvi druž. Aleš Komjanc 50.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: v spomin pok. H. Podveršiča Sekcija S. skupnosti Števerjan 50.000; v spomin pok. žene Romane Bučinel Ciril Princič 200.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Spored od 24. do 30. okt. 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Kralj Honolulu«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.15 Narodnozabavna glasba. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Obzornik. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dante Alighieri: »Božanska komedija: Pekel«. 3. del (ponovitev). 15.00 Krajevne stvarnosti. 15.30 Šport in glasba. 17.00 Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Iz Četrtekovih srečanj: dr. Branko Agneletto. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. Johann Wolfgang Goethe: »Trpljenje mladega Wertherja«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka 1992: deklški zbor Devin vodi Herman Antonič. 13.50 Orkestralna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Profesor Ficko in gospod Paco«. 15.00 Panta rei. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Niti raj niti pek - Amerika.

Torek: 8.10 Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Cecilijanka 1992: mešani zbor Hrast iz Doberdoba vodi Hilarij Lavrenčič. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dante Alighieri: »Božanska komedija: Pekel«. 4. del.

Sreda: 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Tiho tiho, davno davno.

Četrtek: 8.10 Tisoč let naših prednikov. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Kulturne diagonale. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dopisnice z najbližnjega vzhoda.

Petek: 8.40 Potpuri. 9.00 Iz studia z vami: 9.15 Odprta knjiga. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Zborovska glasba. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Draga babica...«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.40 Revival. 9.00 Male skrbi - veliko veselje. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani. 11.30 Potpuri. 12.00 »Ta rozajanski glas« - oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 »Ene se tebi je želja spolnila«. 16.00 Odkritje Amerike. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Mala scena. Janez Povše: »Za plačilo ti prinašam slovo«.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Član

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV

Mednarodna mladinska nogometna tekma v Novi Gorici

13. oktobra se je odvijala v Novi Gorici kvalifikacijska nogometna tekma med Italijo in Slovenijo za mladinsko evropsko prvenstvo. Tekma se je zaključila z izzidom 6:3 za goste. Na sliki: obe reprezentanci na novogoriškem stadionu.